Вх№ 94-4 /08.10.2019г.

С Т А Н О В И Щ Е

На дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по докторска програма „Овощарство”, професионално направление ш. 6.1. Растениевъдство.

Тема на дисертационния труд: “**Влияние на някои иновативни органични торове, приложими за агроекологично плодопроизводство при сливовия сорт Стенлей“**

Автор на дисертационния труд: **Мариан Петров Пашев**-докторант редовна докторантура по професионално направление 6.1 - Растениевъдство и научна специалност Овощарство ш. 04.01.15. при ИПЖЗ Троян.

Рецензент: **Доц. Д-р Николина Тодорова Маринова** – ИПЖЗ гр. Троян – научен ръководител на докторанта, определен за член на научно жури съгласно Заповед№ РД 05 160/09.08.2019 г.на Председателя на ССА.

Мариан Петров Пашев е роден на 15.11.1974 год. Завършил е висше образование в Пловдивски университет, степен бакалавър, Висше училище по агробизнес и развитие на регионите гр. Пловдив, Земеделски колеж , филиал Велико Търново – бакалавър,Аграрен факултет при Тракийски Университет гр. Стара Загора – магистър.

Мариан Пашев е зачислен на редовна докторантура със Заповед №НП-08-29 от 29.01.2015 г. на Председателя на ССА.

1. **Актуалност на проблема**: Домашната слива */Prunus domestica L./*се отглежда от дълбока древност по нашите земи. Съществуването на повече от 3000 сорта обуславя широкоспектърното приложение както в хранително вкусовата , така и в други отрасли на промишлеността.

През последните години усилено се заговори за производство на биологично чиста плодова продукция, като Европа се утвърждава като основен производител на органични плодни култури. Съществуват много научни доказателства за положителните аспекти на органично произведената храна.

Усилията на много учени през последните години са насочени към създаване на методи и средства, които са алтернатива на прилаганите пестициди и минерални торове в производството.Знанията са насочени най-

вече към изолиране от растенията и микроорганизмите на вещества, които влияят върху други организми и целесъобразното им използване при органичното торене и повишаване на биологично чиста продукция. В контекста на тези съждения, темата на настоящата дисертация е особено актуална и интересна. Актуалността и идва от това,чена практика тези торове могат да се прилагат в практиката при производството на биологично чиста продукция при най-разпространения сливов сорт Стенлей.

2. Познаване на проблема

Литературният преглед обхваща 36 страници от дисертационния труд и съдържа 221 заглавия, от които 125 на латиница. Това демонстрира висока заинтересованост по проблема. В хода на разработката на дисертацията , докторанта демонстрира умело боравене с литературните източници в хода на анализиране на резултатите и формулиране на изводите.

3. **Цел на изследването:**

На базата на направения обзорен литературен преглед , правилно е поставена целта на научната разработка, а именно: да се изследва влиянието на иновативните течни органични торове – „Аминобест“ и „ Екосист – Арбанаси“, приложени листно и почвено, върху развитието на сливовия сорт Стенлей. Правилно са формулирани и задачите, свързани с основната цел на дисертационния труд.

4. **Методика на изследването:**

В дисертационния труд са отразени тригодишни резултати. В частта материал и методи подробно е представена характеристика на използваните органични торове, което дава ясна представа за механизма им на действие върху растенията.

Методиката е заложена правилно, като са обхванати доста показатели, които подробно отразяват действието на торовете върху цялостното състояние на проблема. Извършена е статистическа обработка на получените резултати по модела на Фишер за вариационен анализ (ANOVA) за двуфакторен експеримент и F тест, което позволява на автора правилно да интерпретира резултатите и да формулира убедително своите изводи.

5. Онагледеност и обсъждане на получените резултати

Дисертационния труд е написан на 177 стандартни машинописни страници, като са приложени 6страници със снимков материал, свързан с дисертацията. Научния труд съдържа необходимите подраздели: увод, литературен преглед, цел и задачи,

материал и методи, резултати и обсъждане, изводи и литература, което отговаря на изискванията за ОНС „ Доктор“ Получените резултати са онагледени с 15 таблици и 10 фигури.

Експерименталните данни са представени пълно, като в този раздел са включени няколко раздела, а именно:

- Анализ на климатичните фактори в периода на изследването.
- Направена е подробна характеристика на фенологията на опитните дръвчета, в зависимост от климатичните фактори в района на извеждане на опита.
- Направен е агрохимичен анализ на почвата в началото и в края на извеждане на опита.
- Отчетени са, съгласно приетата методика, всички биометрични, вегетативни и биохимични показатели при отделните варианти.
- Отчетено е реакцията на сорта Стенлей към Ранното и Късно кафяво гниене при отделните варианти на третиране с органичните торове.
- Получените резултати са обработени статистически по системата ANOVA.

В раздела изводи, са формулирани 9 такива, които реално отразяват получените резултати от изведените опити.

6. Приноси към дисертационния труд.

Приносите към дисертационния труд са формулирани в приноси с оригинален характер и приноси с приложен характер. Основният принос към дисертацията е, че е проследено влиянието на органичните торове Аминобест и Екосист – Арбанаси , върху основните вегетативни и репродуктивни прояви при най-масово внедрения в практиката сливов сорт Стенлей. В резултат на тези разработки е представена схема за приложението им в практиката. Приложението на тези торове води до получаване на екологично чиста продукция по отношение на торенето , повишаване количеството и качеството на получената продукция

.

7. **Публикационна дейност** : Във връзка с дисертационния труд, докторанта има четири публикации, от които две са самостоятелни, което отговаря на изискванията за получаване на научна степен „ Доктор“.

8.Заключение:

Въз основа на представените резултати от методически правилно изведените опити, направените обобщения, изводи и приноси, както и на цялостно добре представения дисертационен труд, отговарящ напълно на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на ССА за неговото приложение, оценявам **ПОЛОЖИТЕЛНО** дисертационния труд на Мариан П. Пашев на

тема: „Влияние на някои иновативни органични торове,приложими за агроекологично плодопроизводство при сливовия сорт Стенлей“.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури да гласува положително и да присъди на МАРИАН ПЕТРОВ ПАШЕВ образователната и научна степен „ДОКТОР“ в професионално направление 6.1. Растениевъдство, научна специалност:Овощарство.

1.10.2019
Гр. Дряново

Изготвил становище:
/ Доц.Д-р Николина Маринова/